

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2010. gada 30. novembris)

par Pasta maksājumu pakalpojumu nolīguma ratifikāciju vai īstenošanu

(CON/2010/85)

Ievads un juridiskais pamats

Deviņpadsmit dalībvalstis¹ ir vienojušās parakstīt Pasaules Pasta savienības 24. kongresa sastādīto 2008. gada 12. augusta Pasta maksājumu pakalpojumu nolīgumu (turpmāk – „nolīgums”). Līdz šim par nacionālajiem tiesību aktiem, ar ko ratificē vai īsteno nolīgumu, apspriešanās ar Eiropas Centrālo banku (ECB) nav notikusi. Lai gan dažas no dalībvalstīm nolīgumu jau ratificējušas, lielākajai daļai dalībvalstu tas vēl jāratificē.

ECB kompetence sniegt atzinumu balstās Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 127. panta 4. punktā un 282. panta 5. punktā, kā arī Padomes 1998. gada 29. jūnija Lēmuma 98/415/EK par valstu iestāžu apspriešanos ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem² 2. panta 1. punkta trešajā ievilkumā, jo nolīgums attiecas uz pārrobežu maksājumu instrumentiem.

ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu. Tas adresēts kompetentajām nacionālajām iestādēm 19 dalībvalstīs, kas vienojās parakstīt nolīgumu (turpmāk – „attiecīgās dalībvalstis”). ECB paredz, ka tiesību aktu projekti, ar ko ratificēs nolīgumu, attiecīgajās dalībvalstīs būs gandrīz identiski. Tādēļ ECB nesagaida, ka ar to apspriedīsies par tiesību aktu projektu normām, kas apskatītas šajā pašiniciatīvas atzinumā. ECB patur sev tiesības sniegt papildu komentārus par konkrētām nacionālo tiesību aktu projektu normām, kuras sniedzas tālāk par nolīguma ratifikāciju un par kurām ar ECB var apspriesties atsevišķi.

1. Nolīguma mērķis

1.1. Nolīgums nosaka pienākumu tā parakstītājām pusēm pēc iespējas nodrošināt, ka to teritorijās tiek sniegts vismaz viens no šiem četriem pasta maksājumu pakalpojumiem: skaidras naudas pārvedums, izmaksas pārvedums, iemaksas pārvedums vai pasta pārskaitījums. Nolīgumā iekļauti noteikumi, kas attiecas uz pasta naudas pārvedumiem papīra formā, kā arī pasta maksājuma uzdevumiem, kas nav papīra formā, piem., pārvedumiem, kas tiek nosūtīti elektroniski vai ar citu tehnisko līdzekļu palīdzību. Šie noteikumi nosaka tādus jautājumus kā elektroniska datu apmaiņa, pasta maksājuma uzdevumu apstrāde, pieprasījumi un atbildības regulējums.

---

¹ Beļģija, Bulgārija, Čehijas Republika, Vācija, Grieķija, Spānija, Francija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Austrija, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovēnija, Slovākija.

² OV L 189, 3.7.1998., 42. lpp.

- 1.2. Nolīgumam pievienoti Pasta darbības padomes 2008. un 2009. gadā pārskatītie noteikumi, kas izklāsta, kā Nolīgumu jāīsteno.

2. Vispārīgi apsvērumi

- 2.1. ECB atzīmē, ka Nolīgums vairākos juridiskos jautājumos pārklājas ar Direktīvu 2007/64/EK³, piemēram, pasta maksājumu pakalpojumu sniedzēju atbildība vai pasta maksājuma uzdevuma neatsaucamība.
- 2.2. Šajā sakarā jāmin, ka parakstot 24. Pasaules Pasta savienības Kongresa pieņemtos dokumentus, t.sk., nolīgumu, attiecīgās dalībvalstis parakstīja deklarāciju, kas nosaka, ka tās valstis Kongresa pieņemtos dokumentus piemēros atbilstoši saviem pienākumiem, kas izriet no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma un Pasaules Tirdzniecības organizācijas Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (VVTT). Šīs deklarācijas formulējums atbilst Līguma par Eiropas Savienību 4.3. panta formulējumam, kas, cita starpā, nosaka, ka „dalībvalstis veic visus vajadzīgos vispārējos un īpašos pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no Līgumiem vai no Savienības iestāžu aktiem,” un ka “dalībvalstis ... atturas no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu apdraudēt Savienības mērķu sasniegšanu”.
- 2.3. ECB uzskata, ka deklarāciju parakstījušās attiecīgās dalībvalstis atkārtoti apliecina savu pienākumu nolīguma noteikumus piemērot atbilstoši saistībām, kas tām ir saskaņā ar Līgumiem. Tas attieksies arī uz saistībām, kas izriet no sekundārajiem tiesību aktiem, piemēram, Direktīvas 2007/64/EK. Un kamēr par deklarācijas piemērošanu galīgo lēmumu pieņem nacionālās tiesas, dalībvalsts pienākums ievērot Līgumus, kad tās uzņemas starptautiskas saistības, nepārprotami izriet no LESD 351. panta. To savā 2009. gada spriedumā apstiprinājusi Eiropas Savienības Tiesa: „tomēr EKL 307. panta otrajā daļā ir noteikts dalībvalstu pienākums veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu nesaderības, kas konstatētas starp nolīgumiem, kuri noslēgti pirms šo dalībvalstu pievienošanās, un Kopienas tiesībām. Saskaņā ar šo tiesību normu vajadzības gadījumā dalībvalstis sniedz savstarpēju palīdzību un vienojas par kopēju attieksmi⁴.” Ņemot vērā, ka šis pienākums attiecas arī uz starptautiskiem nolīgumiem, kas noslēgti pirms dalībvalsts pievienošanās Eiropas Savienībai, šādam pienākumam nepārprotami jāattiecas uz divpusējiem un daudzpusējiem starptautiskiem nolīgumiem, kas noslēgti pēc pievienošanās.

---

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Direktīva 2007/64/EK par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK (OV L 319, 5.12.2007., 1. lpp.).

⁴ Lieta C/118/07 Komisija pret Somiju [2009] ECR 10889, 28. punkts.

3. Īpaši apsvērumi

„Pasta naudas pārvedumu” definīcijas svītrosana nolīgumā

3.1. Ņemot vērā atsauci Direktīvā 2007/64/EK⁵ uz Pasaules Pasta savienības noteikumiem „pasta naudas pārvedumiem”, ECB vēlas atzīmēt, ka atšķirībā no iepriekšējās nolīguma redakcijas, kas tika pieņemta 2004. gadā un bija spēkā Direktīvas 2007/64/EK pieņemšanas laikā, nolīguma 2008. gada redakcijā nav „pasta naudas pārvedumu” definīcijas. ECB aicina pievērst uzmanību tam, ka šī jautājuma atrisināšanai un juridiskās noteiktības nodrošināšanai nacionālajos īstenošanas aktos jādefinē „pasta naudas pārvedumi”, nevis tikai jāatsaucas uz Pasaules Pasta savienības noteikumiem „pasta naudas pārvedumiem”.

Nolīguma un Direktīvas 2007/64/EK neatbilstības

3.2. ECB jo īpaši aicina pievērst uzmanību tālāk tekstā izklāstītajām nolīguma un Direktīvas 2007/64/EK neatbilstībām.

3.2.1. Pirmkārt, maksājuma uzdevuma neatsaucamības brīža definīcija šajos tiesību aktos atšķiras. Nolīgums⁶ maksājuma uzdevuma neatsaucamības brīdi definē kā brīdi, kad saņēmējam izmaksāts vai kreditēts saņēmēja konts, bet Direktīvā 2007/64/EK⁷ maksājuma uzdevums ir neatsaucams pēc tam, kad to saņēmis maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs.

3.2.2. Otrkārt, saskaņā ar nolīgumu⁸ pieprasījumus pieņem sešu mēnešu laikā no nākamās dienas pēc pasta maksājuma uzdevuma pieņemšanas. Termins un atskaites punkts atšķiras no Direktīvas 2007/64/EK, kurā noteikts, ka par neatļautu vai nepareizu maksājuma darījumu jāpaziņo ne vēlāk kā 13 mēnešus pēc debeta dienas⁹.

3.2.3. Visbeidzot, atšķiras atbildības apjoms un ilgums. Saskaņā ar nolīgumu¹⁰ pasta maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir atbildīgs līdz brīdim, kad pasta maksājuma uzdevums izmaksāts vai kreditēts saņēmēja konts. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir atbrīvots no atbildības pakalpojumu izpildes kavējuma gadījumā¹¹. Šāds atbrīvojums nav noteikts Direktīvā 2007/64/EK, kura nosaka, ka saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs atbild saņēmējam par pareizu maksājuma darījuma izpildi¹².

3.2.4. ECB uzskata, ka ir svarīgi, lai katra attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka nolīguma ratifikācija neapdraud to nacionālo tiesību aktu piemērošanu, kuri īsteno Direktīvu 2007/64/EK, un vajadzības gadījumā veic tam nepieciešamos pasākumus.

---

5 Šī atsauce iekļauta darījumā, kam nepiemēro direktīvu, sarakstā Direktīvas 2007/64/EK 3. panta g) punkta vii) punktā, nosakot, ka Pasaules Pasta savienības noteiktie pasta pārvedumi papīra formā nav direktīvas piemērošanas jomā.

6 Nolīguma 2.27. pants un 6. pants.

7 Direktīvas 2007/64/EK 66. pants.

8 Nolīguma 19.1. pants.

9 Direktīvas 2007/64/EK 58. pants.

10 Nolīguma 20. pants.

11 Nolīguma 22.1.1. pants.

12 Direktīvas 2007/64/EK 75. pants.

Šo atzinumu publicēs ECB interneta lapā.

Frankfurtē pie Mainas, 2010. gada 30. novembrī

[paraksts]

ECB prezidents
Jean-Claude TRICHET